

A Kúria a dr. Suhai Szabolcs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vida Enikő ügyvéd által képviselt alperes ellen 2.142.000 forint jogalap nélküli gazdagodás és járulékai visszatérítése iránt a Zalaegerszegi Városi Bíróságon 8.G.21.261/2011. szám alatt folyamatban volt, és a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Gf.40.124/2012/4. számú ítéletével befejezett perében a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 50.000 (Ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 214.200 (Kettőszáztizennégyezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felek között 2012. február 01-jén szállítási keretszerződés jött létre, amelyben az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy külön megrendelések alapján tejtermékeket szállít a felperes és az érdekeltségi körébe tartozó egyéb gazdasági társaságok, köztük a perben nem szereplő, időközben felszámolás alá került ... Kft. részére. A keretszerződés IX/30. pontja értelmében az alperes felfüggeszthette az áruszállítást, illetve elállhatott a szerződéstől, ha a leszállított áru ellenértékének kiegyenlítése felhívás ellenére sem történik meg.

A keretszerződés megkötését követően az alperes eseti megrendelések alapján több alkalommal tejterméket szállított a ... Kft. részére,

az áru vételárát azonban a ... Kft. maradéktalanul felhívást követően sem fizette meg. Az alperes ezért 2010. szeptemberében felfüggesztette az áruszállítást a felperes és az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok részére. Ezután a felperes a ... Kft. tartozásának törlesztéseként átutalt az alperes részére 2.142.000 forintot.

Az alperes a felperes részére is szállított a keretszerződés alapján adott megrendeléseknek megfelelően tejterméket, az áru vételárából azonban a felperes 1.518.310 forintot nem teljesített.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a jogalap nélküli gazdagodás, másodlagosan pedig a kártérítés szabályai alapján 2.142.000 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Arra hivatkozott, hogy a ... Kft. tartozásaiért nem köteles helytállni, a 2.142.000 forintot jogalap nélkül, csupán azért utalta át az alperes részére, mert az alperes kényszerhelyzetbe hozta az áruszállítás felfüggesztésével. A keretszerződés IX/30. pontja nem is tette lehetővé az alperes számára, hogy a szállítást minden megrendelővel, tehát vele és az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságokkal szemben egységesen felfüggeszsze. Megjegyezte, hogy az alperes az együttműködési kötelezettségét is megszegte.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy a felperes átvállalta a ... Kft. tartozását, és a tartozásátvállalásra tekintettel került sor a vételárhátralék megfizetésére. Viszontkeresetet is előterjesztett a felperessel szemben, amelyben 1.518.310 forint vételár megfizetésére tartott igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, és a felperest 1.518.310 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott - a kereset elutasítására vonatkozó - rendelkezését helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes és az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok között a rendelkezésre álló iratokból kitűnően sajátos együttműködési rendszer működött, amelyre tekintettel a felperes átvállalta a ... Kft-nek az alperessel szemben fennálló tartozását, a vételárhátralék kiegyenlítésére pedig e tartozásátvállalás alapján került sor. ... és ... tanúk vallomásai alátámasztották azt, hogy a 2.142.000 forint átutalása nem tévesen, jogalap nélkül, hanem a ... Kft. tartozásának kiegyenlítéseként történt meg. A szállítási keretszerződés IX/30. pontja alapján pedig az alperes a felperessel és az érdekeltségi körébe tartozó valamennyi gazdasági társasággal szemben jogosult volt az ott meghatározott feltételek fennállása esetében az áruszállítás felfüggesztésére, a keretszerződés ugyanis

e vonatkozásban semmiféle korlátozó kikötést nem tartalmaz.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet fellebbezetti rendelkezésének megváltoztatása és a keresetének helyt adó döntés meghozatala iránt - a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 299. § (1) bekezdését, 313. §-át, 332. § (1) bekezdését, 361. § (1) bekezdését, a Pp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, és 253. § (2) bekezdését. A bíróság ugyanis a bizonyítékok téves értékelése alapján állapította meg, hogy átvállalta a ... Kft.-nek az alperessel fennálló tartozását. A tartozásátvállalás megtörténtét az álláspontja szerint ... és ... tanúk vallomásai egyértelműen cáfolták, és ezt a keletkezett okiratot sem támasztják alá. Tartozásátvállalás hiányában pedig az alperes részére teljesített kifizetés szükségképpen jogalap nélkülinek minősül, így az átutalt összeget az alperesnek vissza kell térítenie. Sérelmezte, hogy a bíróság az általa az elsőfokú eljárás során becsatolt, az álláspontját szerinte alátámasztó okirati bizonyítékokat, ... és ... írásbeli nyilatkozatát a döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta, és a bizonyítékok mellőzésének nem is adta indokát.

Előadta továbbá, hogy a szállítási keretszerződés IX/30. pontja alapján az alperes csak azzal a gazdasági társasággal szemben függeszthette volna fel az áruszállítást, akinek vele szemben tartozása keletkezett. A további megrendelői kör tekintetében ezért a szállítások felfüggesztése a teljesítés jogos ok nélküli megtagadását jelentette, az ebből eredő kárt pedig az alperes köteles megtéríteni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A 2010. február 01-jén létrejött szállítási keretszerződés - a II/3. pontjából kitűnően - nem csupán a peres felek közötti, hanem a felperes érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok és az alperes közötti gazdasági kapcsolatot is szabályozta. A szerződés IX/30. pontja pedig - a másodfokú bíróság helyes értelmezésének megfelelően - a teljes megrendelői körrel szemben lehetővé tette az áruszállítás felfüggesztését, vagy a keretszerződéstől való

elállást, ha a leszállított áru vételárának kiegyenlítése felhívás ellenére sem történik meg. A szerződés ugyanis e vonatkozásban korlátozó kikötést nem tartalmaz.

Az alperes ezért azzal, hogy a ... Kft. felhívást követően is fennmaradt fizetési késedelme miatt felfüggesztette az áruszállítást, nem követett el szerződésszegést, nem tagadta meg jogos ok nélkül a szerződés teljesítését. A felperes erre figyelemmel az áruszállítás felfüggesztéséből eredően kártérítési igényt az alperessel szemben megalapozottan nem érvényesíthet.

Az pedig ... és ... tanúk vallomásai mellett a felperes saját, 2010. szeptember 16-án kelt, az alpereshez intézett levelében foglaltak alapján is egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes nem jogalap nélkül, hanem - a levélből kitűnően a peres felek közötti évtizedes kiváló együttműködésre tekintettel - a ... Kft. nem vitásan fennálló tartozásának törlesztéseként utalt át az alperes részére 2.142.000 forintot. Mindezt a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott bizonyítékok sem cáfolják.

A ténylegesen fennálló tartozás kiegyenlítéseként átutalt összeg visszatérítését pedig a felperes megalapozottan sem a jogalap nélküli gazdagodás szabályai, sem a Ptk. más rendelkezése alapján nem követelheti. E vonatkozásban nincs jogi jelentősége annak, hogy a tartozás megfizetésével összefüggésben a felperes, a Vénusz Kft., illetve az alperes kötöttek-e, és ha igen, milyen tartalmú megállapodást (történt-e tartozásátvállalás vagy tartozáselvállalás stb.), avagy a felperes erre vonatkozó konkrét megállapodás nélkül, a helyénvaló megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint eljárva törlesztette az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaság tartozását. Ez ugyanis a tartozás felperes által történt teljesítéséhez fűződő joghatásokat nem érinti.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - az indokolás részbeni módosításával - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az alperes - áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

Az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint a felperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2013. szeptember 26.

*Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó
bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró*